

love the old tongue, and will support the Journal well when they find us *in earnest*. I have received promises of help from those who will keep their promise. But let every subscriber tell me the date of his last subscription, as said before. Our kinsman, Padraig, has enclosed me from New York his last receipt for 10s., dated October 30th last, and signed by our late Secretary, R. J. O'Mulrenin. This receipt of course I will send back. And Mr. Tierney, Argentine Republic, writes to say that he sent the Rev. Mr. Close, on 1st March, a draft for £1 10s. 1d. for the Gaelic Union (in part).

Meantime, my friends of the Council, get ready to relieve me from the responsibility of the Journal and from its WORRY. You are now in a position to do so, and you will find the public generous when they see you earnest and unselfish.—*E. Gaelic Journal.*

P.S.—It is scarcely necessary to say that Mr. O'Mulrenin is no longer connected with the *Gaelic Journal*.

EAÍCTRA AIR AN SGÓLÓIG AGUS AIR AN NGRIASAÍC RUADH.

(Airi Leanún.)

Do thuriu ré níor goirte vo'n éairpleán, agus air feicirin dojmur fathairing deaigh-déanta airi viaan-leáca, cuairt ré asteac anng an allá. Saoil ré nae pailb' ré muam 'n-a leitέiro t'áit le aileacó agus deaigh-muairiach, aét ní feacáid ré aon duine ann. Do mǎctnáis ré leir fénim air fead tamall geárrí crieat vo b'fearári dò a deunam. I b'fearáin náir éisg ré éairiur, connairic ré r'uaingheasda leatana 'naice leir agus vo ghluaiur ré ionnle grua. Air t'eatd dò vo'n céad uirláir, évalosd ré comhlaod i g-ceann de na geomraib'. Do buail ré ag an dojmur, agus t'íarrí ceal dul asteac. "Géabairi jin, agus fáilte," air feair o'fearas an dojmur, "ó b'í ré te éumair ionnat na daingneacha olút b'í v'ári g-corpaint vo milleas le tiosgaltu, óiri do meafamair go piabhaigar buanfeartach anaighair gáe tóir vo éanfead oíjhainn. Suíod fíor agus inmír

dam cia'ji níob' éu, agus crieat vo éumair aod' éeann jin-ne vo g-séipleanáin?" "I'f fao' ó baile t'áinc me éuagair," ari an Sgolóig. "I'f maigd' naimhre gáe b'eacó," ari an duine uaral, "aét ari lón crieatcta dò g-sníomháit-éad, ní éuippeadh me aon aéthairpán aod'leit. I'f ionmá laoé calma vo claoisdeadh ag iappiaidh ári n-van vo niochtáitnuigasád." Do juiod an Sgolóig go cùtal, agus ní piab' caspaod t'ári éairiula ód' náir éipasb' - gaoil, do leirína tráip-jingseadh vo crieat ari. "Agus aonair," ari ré, "ní b-fuil d'eaibhuisd' oípm aét an clóideamh rolin, agus riop o'fearas cia ghoir an long óir, agus cia mairib' an t-áthas O Dúra." "Meafamair go b-fuil riop agat éeana féin," ari an duine uaral, "gúmáthre an Gairgídeach Ó. Súid é t'call an clóideamh rolin ag crieat ari an balla, agus b'fionnaim oírt é. Tugann ré rolin coim lonnaic jin uaird' go b-fearcrae aon níodh timcheall ari i n-foirceadar na h-oirise coim glémeac i'f o'fearfá i lápi an lae. Cairead inmír duit aonair an cuma ari a b-fuaraidh an long óir, agus 'nári leagadh an t-áthas O Dúra le tréigheasach mo láimhe. Ni'l duine ag éigreacáit linn aét mo bean, noch do éitídeann tu 'n-a jurió coir na teme, agus b'fionnusgeadh rí me máir doisg leite nae b-fuiliim ag inmír na fíunnne duit. An tríat b'feara am' fílatairis de buacail óg, do ghlaear súil daomh agus oícheaighe cíosgeáin o'fearin écum b'fear eolair o'fearas ari na r'físeach mairleacáidh b'í aca. Air imteacáit doam cia fíolbhar go mordúairiach me aét do'n nGhléis, agus do éanfead aitne ari. Ríg na nGhléis, noch ag a piab' inmíean náir b'fíriar a coiramhlaéat o'fearas le veireacáit. Buidh geárrí vo lonnaigear ann no gúmáthre aod' jin, le toil a h-ataj agus a mácaid; aét ní b-fuil áit fá lúróe na neull doib' fíolbhar liomra ñeit am' comhniusghe 'na i n-Óighinn mo ionnach oitícheair, agus do fíolbhar aijphe teatd liom o'n nGhléis. Do ñuileataid rí voim' inmír, ag piab' nae piab' aon beann aice oípm, agus piab' nae crieatcta rí jum am' atáinseach go o-tiuefraidh ré ari a mitrioiib' fénim; óiri b'í rí ógs ñi'cneillleac,

agus níor éisg tóinéil aip mo éaint, mair na cí
mairb an t-aonraíche ceairt in a chiorde aici
óam-ra. Cionnairibh a túnáimí gheoileadh i vuil
liom, agus éum i do bheathaibh éisg a h-aedair
mair tábhairtear i gClairín Órlaíocháin. Ní
'n-a fheilb ó amhráin g-cian. Acht níor aonairtis
rí leir i ro do ñeunaíom no go b-fuailear rí cead
uaim me bheireann éum comhainigthe do'n Dhomhan
t-Soiri aip o-túir. Táir éir teacht anna
dúinn, do éir i an chiorde agam le na
baodharlaibh, agus mairi gur eitísear i aon lámh
aithnean a h-aontóil féin i do tábhairtear, do
buailear rí me leir an t-Clairín Órlaíocháin,
agus o'-aonairí aige me go cíuán capaill. Aip
a fion rí níor éalúilear mo éailíl, óir 'fian
mo meamáin aip mo éumair, agus o'-feuinfainn
uiréidír mórí do ñeanaíom, acht do mhaectnáis
ghearr go m-b'fearáil ñamh gtaonach ón ole,
aip eagla go m-beirtheas aitchealaír oíomh 'n-a
ónairtis. Anois agus aiprír do buailbhinn
gréasáin aiprígéad n-aon do mhaéfaid am' tionsamáint,
agus do éisíghinn fáim' éorairí iad. Aip
uairíbh eile do ristolainn agus do neub-
fainn le m' fiaclaibh cia b' é eiscefaid am'
giorie. An trácht do éuaird an gheul i ro amach
oíomh b' fuaighál tionsamáin agam, acht ní mairi
mhaite liom é. Níor járfaidh ro toil aonairíanta
mo minna, agus do éainic rí lá éisgam mairi a
bhealair go fachránta am' ghuairi aigéad féin cois
ealaínn. "Ní mairb aon gnó agus éan féin do
fionlúghas anuinn," aip rí, agus do éisg gréasáin
annar an oíumh ñamh le biúr. Níor b'fearóir
liom an t-airgeairne ro do ghabhail le n-air
uairí; agus le coimp bhuille, mairi gur ériáid
rí comh mórí rí me, do buaillear liom éisír
i g-cláirí an euroam, agus do éuit rí aip an
o-talamh gan mian inntre. Fuailear reilbhíreáid
i agus gur uirlabhair aici. Tugadh abhairle
i, agus éair éir aipis mórí, éuaird rí i b-fearbhair
agus i neart aipír, acht níor b' aon gheul
áedair ñamh-ra é rí, óir i' é mo éuairiunn
náirí ñtaobh rí de ló ná o'oróise acht ag
fionlúghas aip an t-Clairín i' fheadair o'-feuinfainn
rí me bhealair. Lá bheagd o'a mabhair am'
aonairí, le h-ole oíomh, do buail rí me le na
Clairín Órlaíocháin, agus do luighean mactaile

víom, agus do fáirmis rí ná maoisílaidhe am'
ónairtis. Tug liudáil mo éor mire fuaori uséada
a b-fao, acht fuajadair tóiréid oíomh, agus do
luigeadh oíomh fá d'ónairtis. Bhealair aip tí
me ghealasáid aip a céile gur éáiril do Rí
na hÉireann teacht fuaor linn. Míorí aonairtis
ré cláir b' é me, óir t'innír mo bhean-ra ó
a b-fao luighean rí gur imteigear gán riog
mo éuairiú, agus náid feanairi rí an mabhair
beo. O'nmháin ghearr do chomh maide i' o'-feuinfainn
é. Connairc ré gairmleacúr neáirí aip mo
ghealasáid agus do ghlac rí tuisceadh ñamh. Do
faoil rí' do mairb iúr éisgin ghealannáid am'
ghealairtear. Do leanair é abhairle, agus
gáid lá o'raí éisgeamáid vinn do mheutouis ar
g-cionn aip a céile. Do éairí i ro feairis aip
mo mhaosí; acht mairi na cí mairb ré in a
cúinéad me mairbhaid, do luighe rí a vitéadóill
le toil a h-aedair o'-fáidair éum me do ónairtis
aip fán. Buitheas ag tairbhe bí ann rí vín
mairi níor éisg rí tóiréid aip a ghlór. Bhealair
ra i o-táinighe beirt go minic annar an geomra
in aip ghealáid le aip leanbh coirlaib i g-
cláidbán. Do ghealáinntis rí aonairtis éisgam
lá, agus do éisír fhiul oíomh, agus do éuinní
tuilleadh ón vo'n leanbh, éum go o-tuigfiú aip
ro go mairb fonn oíomh-ra an leanbh do mairbhaid
Cóirí rí aip lánúis agus aip ghealáinntis
gur éisír a h-aedair agus gáid uile ónairne do
b' ann an tis. Do mhealair go léir a
tmaill uirpe éum riog o'-fáidair aip fáid a
buailbhéar. Do ghealáin rí go éisgamáid me,
agus do éisg mairla móri ñamh, ag denimhí ghearr
gur b' féin do fuaori an leanbh ón ghealairtear
i a mairb rí am' ghealannáid-ri. Oíomh-
puisí ghealair go léirí oíomh, agus o'-fáidair go
g-cumháid éum báir me; acht buailair aonair
mo céile, Rí na hÉireann, go m-bfearáil me
luigeadh aip fáidbhair uádá, agus do bhealair
feuinfainn imteach aip m'áidbair ñamh féin.
Buitheas an t-amháilear agus aipró do éairila
ðamh-ri aip ro, óir i do luigeadh éum fáidbair
me fá éairte agus oíomh, gán áit go lánúis
agam; acht ní mairb aon vuil amháid oíomh
cipeal do b' agam ñamh-ri aip ro do o-tábhairfainn m' aonair

coif na trádha, feuáin a b-fágáinn iarf no conablaé cairteáé leis an b-fairgse, díorffainn go m-buamfead ré an t-oemhír níom. Níosí b-fada óam ag gábal le h-air na h-aillibh áit, agur na tonna bí ag bualaod go tian a g-comhne na capallageáda ná m-briplead air. Gáibh taobh níom, go b-peacád an long buidh bheagád d'ál comhaimic rúil tóine juaí, fúise gceárlí uam, agur i ná lúarðaod air báir an uigse. Do iméigear fá n-a téim ag rúil le arián no feóníl o-fágáil ag rúam timcheall uigse. Airteáct anaise leisce óam, buidh léibh óam rílach iarfáire ag tóine éiginn air bhor, agur é go tréidíollac ag tóarfáireáct. D'iompairísear go neirse na lúinge, marí a juaibh an t-ríat acht ní luaiéte bhréar faoi 'ná támic mo chrua' agur mo cheilb nádúrigeád fém oípm ariú. Ní chiosfar lúom le bhrúg focal a éupi i dtuitseártóntó na lúarðaile do líon mo chruaide, agur do ríseártar do h-áit me támhainig ar an uigse. Do rínead téuó éigí; do gíleamairísear é, agur do ríleasád airteáct air bhor na lúinge mé. Ní juaibh de daomhí aon acht beirt buacail óig agur a n-aéairí; do b'íad ro an t-Aéadé O'Dúndha agur a clann mac, a bí ag ardearúigear acht d'ób fém. Do mearadair gúm bhealáin aon támic ná n-ionrruád, agur do chuireadair tóirí oípm. Do b'éiginn dámra comhíairt do éabhairt doibh air mo fionn fém, acht do éint an t-Aéadé O'Dúndha le buad mo neirte. Do cuireas a beirt níac abaille o'á n-údaráid fén, agur níosí éualaist me focal marí gheall oípm a fionn. Air cuairtusád na longe óam, fuaíl me an cloráin fólini, agur ní ríorffainn leis air óig 'ná air aipseád, gíó gúm iontád tóine do éupi ní a júl ann agur do mear é o-fágáil uam; acht ní juaibh aon tóine buidh óine 'n-a tóirg 'ná mo chearúlraí, an ghráigadé Ruaod, agur ag rúil le me fém do congáil i phoibéan, raoir ó'n lúbhair, i gannfó do támic me éum comhnuigé. Acht cairteáct filleadair air mo ríseul.

"Bhréar lán o'áéar i n-taobh feabhar

t'eilis ag raoisál lúom, agur éar me éar n-aír éum tárds ríomhádair air an éuscoiri do ruigheas oípm o'áitír n'aéair mo céile. Ní tóirghe támic me of a coimhí 'ná o'áitíng le me; agur do éarach mo bhean i fém air a ná glúinibh, agur 'náir, mo mairteáinibh. Do ghlacair tuisceadh ri air cloch an aitpleáctair o'áitíng rí, agur an geallaíomh do éusg rí náct deunfad rí a leitíeo do veo ariú; agur air eagla go b-fairgsead rí milleán, ná go o-tuiscraithe aon mho-ád uigse, tuibh airt me go júbair toiléanáile le gábal leití ariú, ná g-ceapfaod rí a fuaimeáin. Ó rion a leití níl bean ennig an tóinair i feadáig 'ná i. Mairtín marí an g-ceonta do'n ghráigadé Ruaod b'é ríogábháil do mhgne ré dom. Ta ríof agat anoir cia ghorta an long óig, agur cia mairibh an t-Aéadé O'Dúndha, agur bhréad an cloráin fólini agat; beir leat é agur mo bhean-neáct-ra le n-a coir."

O'fág an gholáig rílán ag an n-ghairdíníodh Óig; agur éar éir ríseáctair airmíre do caiteamh i b-focáirí aéairí agur máéairí a céile, o'íomhaisc rí a agairí air an m-baire. Seacóinimh ríomh ri n do buail aiciú an ghráigadé Ruaod, agur fuaíl rí báir; buidh éairneáinilé an ríseul é ro do'n gholáig óig ní juaibh tóine beo éum feilbe an clóidíomh fólini do buaint de, na buairnítear do éupi air do bhráct ariú. Bí a bhean ag rúil leis a n-áéairí an lae, agur airí júdáis o'fágáil air, do jút rí éinig. "Dia do bheáda," ari rí, agur le méar a gairroedáctair júasíl rí do muéfaod rí le pogairb é, do m-bairéigear rí le neoirairb é, agur do o-tíomhócaod rí é le bhrataib glanna fónta agur fíosil. Do mairteártar do ríomháir air feadair na coda eile o'á raoisál, agur gúm ab'é air n-dala do leirí é.

Cíos.

PÁIRUÍS O BRÍAIN.

Baile-áé-Cliat.

Beal teine, 1890.

A few weeks ago a letter was received by Mr. John Fleming, Editor of the *Gaelic Journal*, from Mr. P. O'Leary, Inches, Eyeries, Castletown-Bere, Co. Cork,

in which he says, referring to the footnote at the commencement of this story, in No. 33 of the *Gaelic Journal*:—“ You are right in saying that *λεάς-αρ-τιάρ*, *λεάς-αρ-τρού*, &c., have not disappeared from the modern Irish language, at least in the part of West Cork that I have known. They are made use of oftenest than *ó θωάς*, *ó θέαρ*, &c. In my experience I have noticed this difference—the former is used when rest in a place is to be denoted, and the latter when motion towards the place is denoted”—(1) *τά ρωπούν *λεάς-αρ-τιάς* οε σνού *ó θώμανάς**, (2) *τάιμ *όσ ουλ* *ó θέαρ* *οε τις μημάνη**.”

P. O'B.

VOCABULARY

VOCABULARY.

Sluair pé poinne tuar, he went on [before him] up.
Cia'n riob tu, to what family do you belong?

Leit has a variety of idiomatic meanings; acomurán do cup 'n-a leit, to impute a reproach to him; leit, the dative case of lead; aip sád leit, on every side; sád a leit, draw near; o fionn a leit, from that time to this.

Tioeláitímuigéad, to demolish.

Cúéal, bashful, modest; do fiont ré go cúéal ann, he sat bashfully in the corner: the word is used among the people in parts of Munster and Connaught.

Carnas (in West Munster), carnach (in East Munster). This word has the same meaning in Munster that tsoasád has in Connaught, viz.—a title, ought, anything, a whiff, a trifle.

Sín é éal, there it is beyond.

Treipe, gen. id., s.f., strength, force, power, vigour. When used as a noun in the nominative case it is always treipeare in West Munster.

Sláctaire (from slac a rod), applied to a grown-up boy, or any young animal approaching maturity. Sláctaire de bhealacl' oear, a handsome grown-up boy.

Fá lárde na neall, under the [lying of the] clouds or heavens; neallta oirba na h-oirde, the dark clouds of the night.

O'fán mo meathair dir mo éamair, my memory remained unimpaired.

Socruagád, to fix, to assuage; it is also used idiomatically, as, bhéamair ag ceannair iocruagád ore, we were commenting or speaking concerning you.

So d-eucrásdirh wé ari a miérib, till she considered it fully time.

Scol, this is the usual word used in West Munster for a rend or tear; wo ptol ré mo éuro éróirig, he tore my clothes.

Sabáil le n-air, to receive or accept something that had previously been displeasing.

Le corr buille, with the embodiment of madness.

Gan mian innce, without a breath or motion in her.

Sámpair, press, transgress, surpass, oppress; do fánpair ré na maithreacha a n-oitair na m-bá, he set the dogs after the cows. It is ordinarily used in that sense in West Cork.

Fuaireadar corpáil oírn, they got before me.

Rúo éigin greamhainm am' fíneáireacht, something queer in my movements (pronounced greamhainm, in West Munster, when applied to queer).

níor éis éi corpáil aip a ghló, she paid no attention to his words (voice).

Liaig, to scream. In most parts of Munster it is pronounced in this way, bi ré aí liupairig, he was screaming.

Seasail dir níubhal é, let him go.

Imteach air séadair do péin, go to seek his own fortune.

ni páir aon aon éimiseadh oírn, I made no mistake.

ao gáobáil le h-aif, travelling near.
 airdéarúingeasacht, aif, airing, airiness, enjoyment.
 Do éinreaoir tboro oíomh, they induced me to fight.
 mar gheall oíomha, on account of them.
 Do eipí ré minn a fál ann, he put the venom of his eyes
 in it; he coveted it.
 Síol n-aigseán an Léin, expecting him every day.
 Síol do bheatha, you are welcome; Óis báin m-beada gao-
 léin, you are all welcome. In most parts of Ireland
 it is what is said now, iŋ é ódó bheatha, iŋ é báin
 m-beada, &c.
 So frapáint, leisurely. [Though not given in dictionaries,
 is in common use through Munster.]

AIR NAOMH BRIGID.

(Տիպոթեա և Հ-օպերան ու մուսան.)

Bi a fenebírig ajuam aig Dia in gáe aoir agur in gáe ionn te'n doimí. Bi a naomí aige fén jean-peacáit agur níos mó 'ná ran fén' ólise nuad ó'n am a éamhceap Slánuig-édeoiri lora Círiosc aip talam éum rílisge na beaca naomha do chearbaint do'n éine daona, agur na flaitir do orgaile le'n-a bár agur le'n-a éag-éigse. Dá meiri fin tá naomí antria na flaitir ó'n doimí fíar agur ó'n doimí foir, ó'n Áiríus agur ó'n Euiríop; agur ní'l náriún 'ran Euiríop nápi éug a éint féin de fenebírig do Dia. Ámraigeann an Easáide a curio féin, an Íslame mairi an gceadán agur an Íslamán; tá a curio féin aig Sacraína agur aig Albain, aét ní miúte a jáod naé b-fuil náriún fén ngsléin a éug níos mó naomí do flaitear. Dé ná éug talam na h-Éigíonn. O amhrí naomí phádraic anuas air feadh na ceuita bliadán, ní móro go haisb páráipte, airi fuad na h-Éigíonn o h-Ortláirge do Sgo-Íslasaille, ná o beannáitíor do Ghaillimh naé haisb naomí ann, agur mój-éinto. Úinéarai ann iorúi fealaib agur mnaib, agur bi manntleacá feali agur banchaogalta rísaipisíte aipí fuad na tíre. Amealgadh ban-naomí na h-Éigíonn, ní'l aoinne eile airi a b-fuil a leitíeo de ghaillim, ná aipí a b-fuil clanna-gaobhal éomh ceanannú agur atá airi naomí Úisírtó. Táir éir na Maigheaneana Muineach féin, b'fearaí naé b-fuil aon naomí eile níos iongantúrde ná ár naomí-pátrium, ná éomh coiramh le naomí-méamán Dé. Agur dá huistír in iur é an amhrí